

NR	WERKVELD	CLUSTERS	DOEL	NIVEAU		
3.4.1.1	Dagelijkse tijd	Begrippen van tijdsaanduiding en van tijdsindeling	Op een correcte wijze begrippen hanteren die verwijzen naar aanduidingen van tijd in het actief taalgebruik; in leeftijdsgebonden en authentieke contexten.	bereiken		
3.4.1.1.1	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	nu, straks, meteen, onmiddellijk, bijna tijd, dadelijk...	herhalen		
3.4.1.1.2	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	even, binnenkort, een tijdje...	herhalen		
3.4.1.1.3	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	nooit, altijd, soms;	herhalen		
3.4.1.1.4	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	op tijd, laat, later, te laat, later dan ..., vroeg, vroeger, te vroeg, vroeger dan ...; te lang, te kort, duurt even lang, eerder;	herhalen		
3.4.1.1.5	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	eerst, dan, daarna, daarvoor;	herhalen		
3.4.1.1.6	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	begin, einde;	herhalen		
3.4.1.1.7	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	vandaag, morgen, gisteren ...;	herhalen		
3.4.1.1.8	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	overdag, 's nachts;	herhalen		
3.4.1.1.9	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	voormiddag, namiddag;	herhalen		
3.4.1.1.10	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	's morgens, 's middags, 's avonds;	herhalen		
3.4.1.1.11	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	oud, jong, ouder, jonger, oudste, jongste;	herhalen		
3.4.1.1.12	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	overmorgen, eergisteren ...;	herhalen		
3.4.1.1.13	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	dinsdagmorgen, woensdagnamiddag, zondagavond ...;	herhalen		

3.4.1.1.14	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	lang geleden ...;	bereiken		
3.4.1.1.15	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	vorige zondag, volgende dinsdag, veertien dagen geleden ...;	bereiken		
3.4.1.1.16	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	deze week, volgende week, vorige week;	bereiken		
3.4.1.1.17	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	deze maand, volgende maand, komende maand, vorige maand;	bereiken		
3.4.1.1.18	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	dit jaar, volgend jaar, vorig jaar;	bereiken		
3.4.1.1.19	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	de datum;	bereiken		
3.4.1.1.20	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	over ... dagen, weken, maanden, jaren (jaar) ... dagen, weken, maanden, jaren (jaar) geleden;	aanzetten		
3.4.1.1.21	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	heden, verleden, toekomst;	aanzetten		
3.4.1.2	Dagelijkse tijd	Begrippen van tijdsaanduiding en van tijdsindeling	Op een correcte wijze begrippen hanteren die verwijzen naar tijdsindeling in het actief taalgebruik; in leeftijdsgebonden en authentieke contexten.	bereiken		
3.4.1.2.1	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	dag, nacht;	herhalen		
3.4.1.2.2	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	maandag, dinsdag, woensdag ... zondag;	herhalen		
3.4.1.2.3	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	weekend;	herhalen		
3.4.1.2.4	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	de dagfries: ochtend, voormiddag, middag, namiddag, avond, nacht;	herhalen		
3.4.1.2.5	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	halve dag;	herhalen		
3.4.1.2.6	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	dag, week;	herhalen		
3.4.1.2.7	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	uur;	herhalen		

3.4.1.2.8	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	peutertijd, kleutertijd;	herhalen		
3.4.1.2.9	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	zomer, herfst, winter, lente;	bereiken		
3.4.1.2.10	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	maand, jaar;	bereiken		
3.4.1.2.11	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	januari, februari, maart, april, mei ... december;	bereiken		
3.4.1.2.12	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	jaargetijden, seizoenen;	bereiken		
3.4.1.2.13	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	minuut;	bereiken		
3.4.1.2.14	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	kwartier;	bereiken		
3.4.1.2.15	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	kalenderjaar, schooljaar;	aanzetten		
3.4.1.2.16	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	schrikkeljaar;	aanzetten		
3.4.2.1	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De chronologisch geordende activiteiten van de dag associëren met de begrippen nu, (daar)voor, (daar)na.	herhalen		
3.4.2.2	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De chronologisch geordende activiteiten van de dag associëren met de begrippen nu, later, vroeger.	herhalen		
3.4.2.3	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De duur van de verschillende activiteiten van de dag vergelijken met gebruik van de termen 'lang, kort, heel kort, even, langer'.	bereiken		
3.4.2.4	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Vergelijken en associëren van zonnstanden bij aanvang van de schooltijd, middagpauze, einde schooltijd door middel van zonnefiguurtjes.	bereiken		
3.4.2.5	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Ervaren en verwoorden dat niet iedereen dezelfde tijdsinvulling, dagindeling, weekindeling ... heeft; bijv. het daggebruik van anderen (een ouder, zus, broer ...) beschrijven en dit vergelijken met eigen daggebruik.	bereiken		
3.4.2.6	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Uren associëren met dagmomenten.	bereiken		
3.4.2.8	Dagelijkse	Ordenen van de tijd	Delen van de dag associëren met al dan niet typische	herhalen		

	tijd		activiteiten.			
3.4.2.9	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Verwoorden hoe een dag (etmaal) is ingedeeld (ochtend, voormiddag, middag, namiddag, avond, nacht).	herhalen		
3.4.2.10	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De verschillende activiteiten van de dag beschrijven en chronologisch ordenen met behulp van een daglijn.	herhalen		
3.4.2.11	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De verschillende activiteiten van de dag beschrijven en chronologisch ordenen zonder visuele steun.	bereiken		
3.4.2.12	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De dagen van de week benoemen.	herhalen		
3.4.2.13	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Onderscheiden, identificeren en vergelijken van de verschillende dagen van de week a.d.h.v. specifieke kenmerken (zwemdag = dinsdag) met behulp van een weeklijn.	herhalen		
3.4.2.16	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De onderlinge volgorde weergeven: na zondag komt maandag, voor dinsdag komt maandag ... en gebruik maken van de termen nu, daarvoor, daarna, later en vroeger.	herhalen		
3.4.2.17	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Gebeurtenissen, ontwikkelingen en personen ordenen op een weeklijn.	herhalen		
3.4.2.18	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Tellend met de tijd omgaan, zoals: nog 2 nachten slapen en dan ...	herhalen		
3.4.2.19	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Onderscheiden, identificeren en vergelijken van de verschillende dagen van de week a.d.h.v. specifieke kenmerken (zwemdag = dinsdag) zonder visuele steun.	bereiken		
3.4.2.20	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Chronologisch geordende dagen/weken associëren met het begrip maand.	bereiken		
3.4.2.21	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De maanden benoemen, chronologisch ordenen en hun onderlinge volgorde weergeven: na juli komt ..., voor december komt ...	bereiken		
3.4.2.22	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Gebeurtenissen en ontwikkelingen ordenen op een maandlijn of maandkalender.	bereiken		
3.4.2.23	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Onderscheiden naar kenmerken en duur van specifieke gebeurtenissen, rubriceren en categoriseren van maanden (zomervakantie, paasvakantie, wintermaand, herfstmaand ...).	aanzetten		
3.4.2.24	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De seizoenen (de jaargetijden) en hun onderlinge volgorde weergeven.	bereiken		

3.4.2.25	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Het jaartal aangeven.	bereiken		
3.4.2.26	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De chronologisch geordende maanden en dagen associëren met het begrip seizoen.	aanzetten		
3.4.2.27	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De dag, de week, de maand situeren op een jaarkalender.	aanzetten		
3.4.2.28	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De datum correct weergeven.	aanzetten		
3.4.2.29	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Chronologisch geordende dagen, weken, maanden en seizoenen associëren met het begrip jaar (12 maanden, 52 weken, 4 seizoenen, 365/366 dagen).	aanzetten		
3.4.2.30	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Verwoorden hoe een jaar is ingedeeld volgens maanden, weken, dagen.	aanzetten		
3.4.2.31	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Schooljaar en kalenderjaar aanduiden op een meerjarenlijn.	aanzetten		
3.4.2.32	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Hun eigen leeftijd zeggen.	herhalen		
3.4.2.33	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Hun geboortjaar correct weergeven (2005).	bereiken		
3.4.2.34	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Hun geboortedatum correct weergeven (13 maart).	bereiken		
3.4.2.35	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Vaardig en functioneel omgaan met een gevarieerd aanbod aan kalenders (verschillende soorten weekkalenders, maandkalenders, jaarkalenders).	bereiken		
3.4.3.1	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Een eenvoudig visueel voorgesteld plan zelfstandig uitvoeren.	herhalen		
3.4.3.2	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Terugblikken op minstens twee voorbije activiteiten door deze in de juiste volgorde te rangschikken en te verwoorden.	herhalen		
3.4.3.3	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Minstens twee opeenvolgende activiteiten plannen (zelfstandig werk, contractwerk ...).	herhalen		
3.4.3.4	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Een schoolagenda/weekkalender functioneel hanteren om taken te plannen.	aanzetten		
3.4.3.5	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Minstens vier opeenvolgende activiteiten plannen (zelfstandig werk, contractwerk ...).	aanzetten		

3.4.4.1	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De duur van activiteiten met behulp van een meetinstrument (zandloper, de loop van de wijzers van een echte klok zonder kloklezen ...) meten en deze vergelijken door gebruik te maken van de termen lang, kort, langer, korter, langst, kortst.	bereiken		
3.4.4.2	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat de tijd op verschillende manieren kan worden gemeten: met behulp van zandloper, minutenteller, analoge klok, digitale klok, chronometer ...	aanzetten		
3.4.4.3	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Een beperkt aantal wijzerstanden/digitale aanduidingen associëren met relevante, dagelijks terugkerende momenten van de dag.	herhalen		
3.4.4.4	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De digitale klok lezen en interpreteren.	bereiken		
3.4.4.5	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De analoge klok lezen en interpreteren: het volledige uur in de 12-uren indeling ('het is twee uur'); het half uur (lezen als: 'het is ... uur dertig').	herhalen		
3.4.4.6	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat een uur gelijk is aan twee halve uren; dat een uur 60 minuten telt; dat een half uur 30 minuten telt.	bereiken		
3.4.4.7	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Een analoge klok lezen en interpreteren: de groepen van vijf minuten (lezen als ' ... uur tien, twintig, vijfenvierzig ...'); het volledige uur in de 24-uren indeling.	bereiken		
3.4.4.8	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat een dag 24 uren telt.	bereiken		
3.4.4.9	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De analoge klok lezen en interpreteren tot op de minuut nauwkeurig.	aanzetten		
3.4.4.10	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat een uur gelijk is aan vier kwartieren.	aanzetten		
3.4.4.15	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Uurtabellen openbaar vervoer, openings- en sluitingsuren van zwembaden, bibliotheken ... en tijdsaanduidingen op uitnodigingen en in tv-bladen correct interpreteren.	aanzetten		
3.4.4.16	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De relatieve waarde van taalkundige tijdsbegrippen (lang, kort, even, langer, een ogenblik, een secondje, een minuutje, een moment ...) ten aanzien van exacte tijdsmetingen kunnen onderscheiden middels beleefde activiteiten.	aanzetten		

3.4.4.17	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Reflecteren over de subjectieve tijdsbeleving in relatie tot de reële tijdsduur.	aanzetten		
3.4.4.18	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De tijd tussen twee gebeurtenissen met een kalender correct bepalen.			
3.4.5.6	Historische tijd	Levenslijnen	Belangrijke gebeurtenissen of ervaringen van (één van) hun ouders op een levenslijn ordenen, waarbij de chronologie gerespecteerd wordt.	bereiken		
3.4.5.7	Historische tijd	Levenslijnen	Ervaringen en gebeurtenissen in een al dan niet zelfgekozen periode van (één van) hun ouders situeren.	bereiken		
3.4.5.8	Historische tijd	Levenslijnen	De levenslijnen van (één van) hun ouders vergelijken met die van andere kinderen en gelijkenissen en verschillen aangeven.	bereiken		
3.4.5.9	Historische tijd	Levenslijnen	Op de levenslijn van (één van) hun ouders volgende data situeren en benoemen: hun geboortjaar, het jaar van de geboorte van hun kind(eren), het huidig jaar.	bereiken		
3.4.5.10	Historische tijd	Levenslijnen	Belangrijke gebeurtenissen of ervaringen van (één van) hun grootouders op een levenslijn ordenen, waarbij de chronologie gerespecteerd wordt.	bereiken		
3.4.5.11	Historische tijd	Levenslijnen	Ervaringen en gebeurtenissen in een al dan niet zelf gekozen periode van (één van) hun grootouders situeren.	bereiken		
3.4.5.12	Historische tijd	Levenslijnen	De levenslijnen van (één van) hun grootouders vergelijken met die van andere kinderen en gelijkenissen en verschillen aangeven.	bereiken		
3.4.5.13	Historische tijd	Levenslijnen	Op de levenslijn van (één van) hun grootouders volgende data situeren en benoemen: het geboortjaar van de grootouder, het geboortjaar van hun vader of moeder, hun eigen geboortjaar, het huidig jaar.	bereiken		
3.4.5.14	Historische tijd	Levenslijnen	De eigen afstamming reconstrueren tot twee generaties terug.	bereiken		
3.4.5.15	Historische tijd	Levenslijnen	Gebeurtenissen opsommen die de kindertijd van hun ouders en van hun grootouders typeren.	bereiken		
3.4.5.16	Historische tijd	In de eigen omgeving	Enkele actuele toestanden en gebeurtenissen uit de regio relateren aan het verleden (gebouwen, feestdagen, tradities ...).	aanzetten		
3.4.5.17	Historische tijd	In de eigen omgeving	Elementen uit de omgeving als historisch herkennen.	aanzetten		

3.4.5.18	Historische tijd	In de eigen omgeving	Eenvoudige geschiedkundige informatie halen uit historische sporen uit de omgeving (gebouwen, straatnamen, kerkhoven, voorwerpen ...).	aanzetten		
3.4.5.38	Historische tijd	In de ruimere omgeving	De leerlingen tonen belangstelling voor het verleden, heden en toekomst, hier en elders.	bereiken		